

canvas

Kleine helden vanaf 16 februari

Inhoud

Kleine helden. Rudi Vranckx ontmoet gewone mensen die het verschil maken	3
De afleveringen	
Aflevering 1 Mexico	6
Aflevering 2 Roemenië	9
Aflevering 3 Kenia	10
Aflevering 4 Irak	11
Aflevering 5 De Verenigde Staten	12
Aflevering 6 Italië	13
Aflevering 7 Israël en Gaza	14
Aflevering 8 Myanmar	15
Kleine helden - het boek	16
Kleine helden - het beeldverhaal	17
Perscontact	19

Kleine helden

Rudi Vranckx op zoek naar gewone mensen die het verschil maken
Vanaf dinsdag 16 februari

Kleine helden is een nieuwe achtdelige reeks documentaires waarin Rudi Vranckx een gezicht en een stem geeft aan gewone mensen die in de moeilijkste omstandigheden boven zichzelf uitstijgen en het verschil maken in hun eigen leven en dat van anderen. De televisiereeks wordt uitgezonden vanaf dinsdag 16 februari om 21.05 u. op Canvas, maar het project is sinds de start ook online te volgen via canvas.be. Daarnaast is er ook een boek én een beeldverhaal rond het project.

Verhalen die inspireren

In *Kleine helden* vertelt Rudi Vranckx verhalen van gewone mensen die de omstandigheden en het lot niet zomaar ondergaan, maar moedig tegen de stroom in roeien, op zoek naar een uitweg uit neerwaartse spiralen en vicieuze cirkels. Kleine helden zijn het, naamloze mannen en vrouwen die geen Nobelprijzen winnen, maar op hun eigen manier toch zorgen voor doorbraak en verandering in hun eigen bestaan en dat van anderen. Ook al moeten ze daarvoor alles op het spel zetten. Vrienden, familie en hun eigen leven, dat ze zo moeizaam hebben opgebouwd.

Dat soort kleine helden ontmoet Vranckx al 25 jaar lang tijdens zijn reizen: moeders, vaders, dorpsversten, eenvoudige burgers, activisten, enz. Die lichtjes in het duister krijgen in *Kleine helden* eindelijk de aandacht die ze verdienen én ruimschoots de tijd om hun verhaal te doen. Want in een wereld die chaotischer en onzekerder is dan ooit, brengen ze verhalen die niet deprimeren, maar inspireren.

Kleine helden vind je overal

Rudi Vranckx trekt in deze nieuwe reeks naar alle uithoeken van de wereld, want kleine helden vind je overal.

In **Mexico** gaan burgerwachten de strijd aan met drugsbendes waar de overheid mee heult en worden de moeders van verdwenen jongeren uit noodzaak zélf forensisch wetenschapper.

In **Roemenië** stijgen voormalige wezen, Roma en slachtoffers van mensenhandel uit boven de brokstukken van een *failed state* - met vallen en opstaan.

In **Italië** gaan ondernemers, journalisten én een priester de strijd aan met de maffia in Napels en Sicilië.

In **Kenia** weigeren twee jonge vrouwen en een ouwe rot zich neer te leggen bij de stroperij die hun meest spectaculaire, wandelende erfgoed dreigt te vernietigen: de olifanten.

In de **Verenigde Staten** groeien zwarte jongeren nog altijd veel vaker dan blanken op in kansarmoede, al doen drie inspirerende ervaringsdeskundigen er alles aan om die statistiek naar het verleden te verwijzen.

En **Myanmar** probeert een halve eeuw militair bewind van zich af te schudden.

Vranckx keert daarnaast ook terug naar een aantal plaatsen die ook *zijn* leven hebben bepaald: naar de **Palestijnse gebieden en Israël**, waar burgers aan beide kanten elk op hun manier de gapende kloof tussen twee tegen elkaar opgezette volkeren proberen te overbruggen.

En hij gaat ook naar het noorden van **Irak**, waar de frontlijn tegen IS de meest onwaarschijnlijke ontmoetingen oplevert.

Rudi Vranckx over Kleine helden

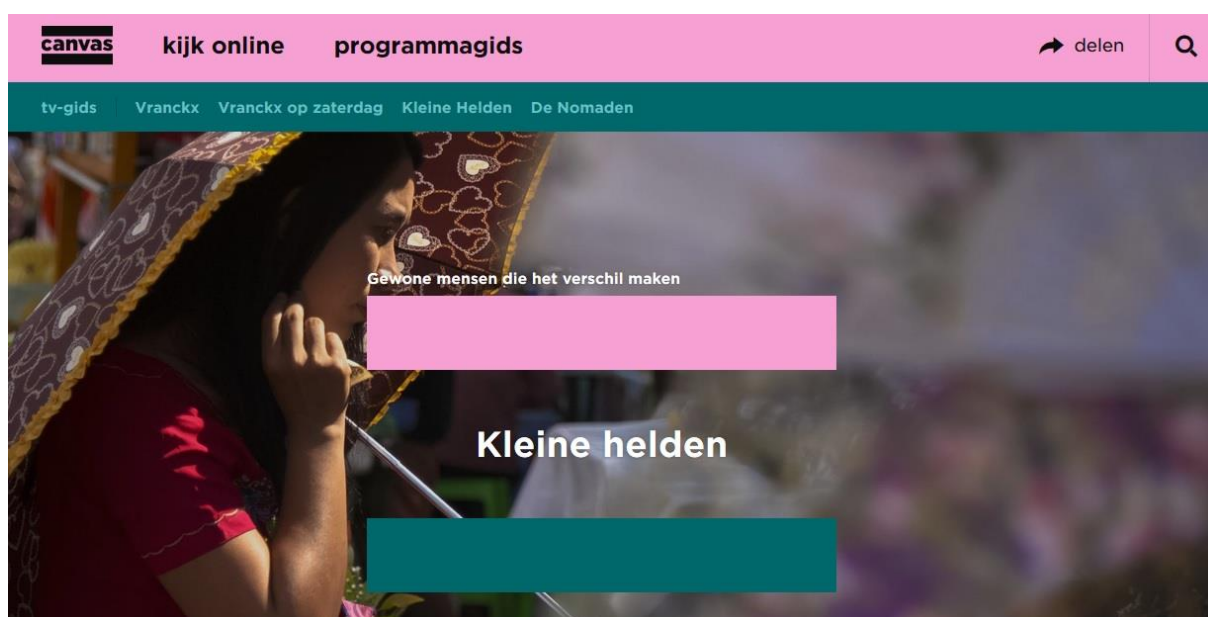
“Als ik terugdenk aan de mensen die ik met mijn ploeg de voorbije jaren heb ontmoet tijdens onze reizen voor journaalreportages en documentaires, dan zijn het de kleine helden die me bijblijven, eerder dan de belangrijke heerschappen of de gevaarlijke situaties waar we occasioneel in beland zijn: de gewone mensen die in oorlog en ellende door hun mentaliteit en inzet het verschil maken voor de mensen rond hen. Mensenrechten, rechtvaardigheid, solidariteit: de weg die deze waarden hen wijzen, is zelden de gemakkelijkste, maar toch kiezen ze ervoor. Ze zijn er het levende bewijs van dat je in de moeilijkste omstandigheden het goede kan doen. Kleine helden is een ode aan die mensen.”

Deze keer wilden we menselijke verhalen brengen die in zekere zin dieper gaan dan het droge, feitelijk-journalistieke stuk. En dat vereiste een nieuwe manier van werken. Terwijl wij voor onze vorige documentaires voortdurend van contactpersoon via interviewee naar kroongetuige reisden om de essentie van ons onderwerp vanuit zo veel mogelijk invalshoeken te vatten, hebben we er nu voor gekozen om dagenlang bij één en dezelfde persoon te blijven en een portret te borstelen in al zijn menselijke complexiteit. Het is een andere vorm van uitleggen, een prettige afwisseling van het snelle nieuwsgagen.

We hebben met Kleine helden een ideologische keuze gemaakt voor de hoop. Want net zoals in dit informatietijdperk de vraag om duiding groter is dan ooit, zo heeft deze tijd ook absoluut nood aan hoopvolle verhalen die een antwoord geven op die ene, eeuwige vraag: wat is goed en wat is kwaad? En zijn we wel goed bezig? Terwijl de kranten bol staan over stromen vluchtelingen die ons overspoelen, vreemdelingenhaat ons tegen elkaar opzet en extreemrechts weer terug lijkt van weggeweest, tonen onze kleine helden dat het ook anders kan. Dat een mens zich niet hoeft te laten leiden door haat, agressie of populisme. In nog veel moeilijker omstandigheden dan bij ons weigeren zij hun deuren te barricaderen en zich te laten verteren door angst. De kleine helden zijn er het levende bewijs van dat je altijd een keuze hebt.”

Kleine Helden wordt vanaf 16 februari om 21.05 u. uitgezonden op Canvas en kan naar goede gewoonte ook bekeken worden op canvas.be. Maar er staat nog veel meer online :

Kleine helden online

Net zoals bij de vorige reeksen (*De Vloek van Osama*, *De Revolutieroute*, *Het verdriet van Europa*, *Vranckx in Niemandland*) kon je Rudi Vranckx en zijn ploeg op de voet volgen bij het maken van hun reeks via de **Facebookpagina** *In het spoor van Rudi Vranckx*.

Op de **website** canvas.be/kleinehelden brengt het team van Vranckx extra video en duiding. Nieuw is ook een platform op Canvas.be waarop iedereen in enkele kliks een **eigen kleine held** kan nomineren. Want helden vind je natuurlijk overal, vaak zelfs in onze eigen straten. Het platform geeft onbekende wereldverbeteraars een naam en een plaatsje in de spotlights, maar werkt ook inspirerend voor al wie graag de handen uit de mouwen steekt. De strafste verhalen worden er bovendien uitgepikt door de redactie van Vranckx.

Canvas.be/kleinehelden / facebook.com/inhetspoorvanrudivranckx
Instagram: [@teamvranckx](https://www.instagram.com/teamvranckx) / Twitter: [@rudivranckx](https://twitter.com/rudivranckx) [#kleinehelden](https://twitter.com/kleinehelden)

Boek en beeldverhaal

Maar *Kleine helden* zal, naast het televisiescherm en het wereldwijde web, ook een papieren leven krijgen. In het boek *Kleine helden* doet Rudi Vranckx het relaas van de reizen die hem tijdens de opnames de wereld rond gebracht hebben, mét extra duiding.

En negen studenten van de richting Beeldverhaal aan de Brusselse LUCA School of Arts presenteren hun eigen kleine helden in het gelijknamige beeldverhaal.

Aflevering 1 - Mexico

Dinsdag 16 februari

Julia Alonso Carbajal @Filip Huygens

Rudi Vranckx en zijn team beginnen hun zoektocht naar kleine helden in Mexico, waar sinds 2006 tussen de 22.000 (volgens de overheid) en 27.000 mensen (Human Rights Watch) zijn verdwenen. Ze ontdekken er een complex land waar drugsbendes met een schrikbewind regeren over regio's die ze helemaal in handen hebben, vaak in samenwerking met lokale politici. Maar ook de lokale bevolking houdt er al eens een lucratief drugshandeltje op na. Wapens circuleren overal, bruut geweld en massagraven zijn dagelijks kost. En dus ook de verdwijningen. We maken kennis met drie kleine helden die in het verweer gingen: **Semeí Verdía** begon met een burgerwacht, **Norma Romero Vasquez** bekommert zich om vluchtelingen en **Julia Alonso Carbajal** schoolde zich om tot forensisch onderzoeker.

Nationaal trauma

De nacht van 26 op 27 september 2014 werd voor Mexico een nationaal trauma. Toen verdwenen tijdens een uit de hand gelopen studentenbetoging in de gemeente Iguala 43 studenten lerarenopleiding uit Ayotzinapa, 260 kilometer verderop. Burgemeester Jose Luis Abarca en zijn vrouw María de los Ángeles Pineda, uit een familie van drugsmagnaten, sloegen na de feiten meteen op de vlucht.

Rudi Vranckx: *“Een kind dat verdwijnt: het moet de meest afschuwelijke pijn zijn die je je kan voorstellen. En het grootste verdriet. Heel België weet sinds de Dutroux-crisis in 1996 hoe het voelt. Probeer je nu eens voor te stellen wat er in ons land gebeurd was als we die zomer geen vier, maar 43 jongeren verloren waren. Op één dag tijd dan nog. Dat de bestuurders van het land het allemaal wel zouden weten, maar geen hand uitsteken. En hoe we ten slotte zouden reageren wanneer het duidelijk zou worden dat ze zélf betrokken partij zijn geweest.”*

Na Iguala kwamen vele tienduizenden Mexicanen op straat, een duidelijk signaal van een bevolking die weigert zich murw te laten slaan. *Kleine helden* brengt het verhaal van drie van hen. Als de malaise waarin Mexico beland is een gedeelde verantwoordelijkheid is van alle Mexicanen, dan heeft elk van hen ook de sleutel in handen voor een andere toekomst. Dat hebben ze zich gerealiseerd.

Semeí Verdía

©Joris Vermost

“Enkel het volk kan het volk redden”, vindt ook Semeí Verdía. Met gevaar voor eigen leven richtte hij in 2009 een zwaarbewapende burgerwacht op toen het drugskartel de Caballeros Templarios dood kwam zaaien in zijn dorp Ostula in de staat Michoacán. Vijf jaar later en ettelijke moordpogingen op zijn persoon later, hebben de bendes de aftocht geblazen. Maar Semeí’s werk zit er nog lang niet op. Hij neemt de ploeg mee op patrouille met zijn *autodefensa* en naar de inbeslaggenomen villa van een drugsbaron. En naar het graf van zijn oom.

Norma Romero Vasquez

©Joris Vermost

Waar geweld is, krijg je vluchtelingenstromen. Ook in het door drugsgeweld geteisterde Centraal-Amerika, al hoor je daar in onze journaals niet zo veel over. Norma Romero Vasquez, net als Semeí een telg van een landbouwersfamilie, maakt met haar organisatie Las Patronas elke dag voedselpakketten voor de migranten die aan hun huis voorbijrijden met de enorme goederentrein *la bestia*. Helemaal vanuit El Salvador, Guatemala en Honduras gekomen, worden velen van hen mishandeld door de immigratiediensten of vermoord door de mensensmokkelaars en roofbendes die op de trein de plak zwaaien. Norma behandelt die vluchtelingen echter als de mensen die ze zijn, op zoek naar een beter leven. Een inspirerend staaltje van pure, diepmenselijke bekommernis in tijden van vluchtelingencrisissen.

Julia Alonso Carbajal

© Joris Vermost

Ook Julia Alonso Carbajal nam het heft in eigen handen. Toen haar zoon in 2008 verdween, reageerden de autoriteiten op z'n Mexicaans: door helemaal niets te doen. Met behulp van het internet schoolde ze zich dan maar zelf om tot forensisch onderzoeker en stichtte ze de Ciencia Forense Ciudadana ("burgerlijke forensische wetenschap"). Samen met twee Britse wetenschappers werkt ze aan de allereerste Mexicaanse DNA-databank voor vermiste personen én vertegenwoordigt ze 16 moeders en honderden slachtoffers van over het hele land. De ploeg van *Kleine helden* volgde haar gedurende enkele dagen: op bezoek bij een radeloze lotgenote-moeder in een sloppenwijk buiten Acapulco, tijdens een protestactie in Mexico-stad en op zoek naar een massagraf in de Mexicaanse heuvels. Ze blaakt van strijdlust, zo blijkt. *"Een angstig volk zal snel onder de zoden eindigen. Ik leef liever kort en moedig, dan lang en op mijn knieën."*

Aflevering 2 - Roemenië

Dinsdag 23 februari

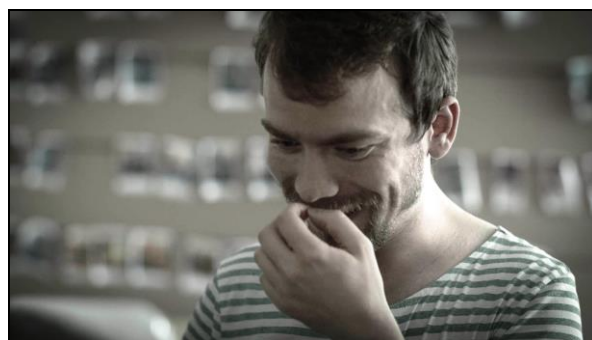
Ciprian Necula © Joris Vermost

Mariana Petersel © Filip Huygens

Visinel Balan © Filip Huygens

Visinel Balan © Filip Huygens

*“Dat ik ook naar Roemenië wilde voor Kleine helden, daar hoefde ik niet lang over na te denken”, zegt **Rudi Vranckx**. Hier begon het namelijk allemaal voor ons, in 1989, vlak na de val van Ceaușescu. Wij, dat zijn mijn vaste geluidsman Jan Bické en ikzelf. Samen maakten we onze eerste revolutie mee, onze eerste oorlog, een sprong in het onbekende. 25 jaar later leiden de straten in Timisoara, waar in die donkere wintermaanden van december 1989 de Roemeense revolutie uitbrak, naar gezapige pleintjes. Het plein van de revolutie, met die balkonnetjes waarachter de Revolutionaire Raad toen zetelde, is één grote loungebar geworden met terrasjes, waar je kan genieten van alle zonden en geneugtes van het kapitalisme. De hoge kraan waar iemand van de Roemeense geheime dienst was in gevlucht en er vervolgens voor onze ogen is doodgeschoten – zijn lijk gooiden ze gewoon plompweg naar beneden – die staat er allang niet meer. Meisjes flaneren en overal hoor je muziek. Nu is het hier gezellig.”*

En toch: onder de oppervlakte blijft Roemenië een land met twee gezichten. Het zogezegde arbeidersparadijs van vroeger kampt vandaag nog altijd met de erfenis van het verleden. Drie kleine helden werken er, elk op hun manier, aan de toekomst van hun land.

Visinel Balan beleefde als kind dezelfde gruwel die hele generaties Roemeense wezen voor het leven heeft ontwricht, als ze het al overleefden. Maar Visinel heeft het gehaald, en strijdt nu zelf met twee ngo's voor de moderne wezen van Roemenië.

De actrice **Mariana Petersel** heeft zich sinds 2001 dan weer over zo'n 3.800 slachtoffers van mensenhandel en verwaarlozing bekommerd.

En geboren in een klein Roma-dorpje, leek **Ciprian Necula** al van in het prille begin veroordeeld tot een leven aan de zelfkant van de Roemeense maatschappij. Hij zet nu tot in de hoogste rangen van de Roemeense politiek de problematiek rond zijn volk op de kaart.

Aflevering 3 - Kenia

Dinsdag 1 maart

Olifanten in Kenia © Joris Vermost

Paula Kahumbu © Filip Huygens

Josephine Ekiru © Filip Huygens

Richard Bonham © Filip Huygens

Groot wild behoort tot de belangrijkste natuurlijke rijkdommen van Afrika. In Kenia is het toerisme, dat grotendeels drijft op de nationale parken, de tweede grootste bron van inkomsten uit het buitenland na de landbouw. Maar olifanten en neushoorns, twee van de iconische dieren die de toeristen vanuit de hele wereld naar Afrika lokken, staan onder druk. Jaar na jaar blijft de straatwaarde van ivoor op de Aziatische markt immers exploderen.

Drie kleine helden die met beide voeten in hun eigen gemeenschap staan, hebben ingezien hoe belangrijk het is om dat natuurlijke werelderfgoed te beschermen.

Paula Kahumbu ontwikkelt bewustmakingscampagnes om haar op de desastreuze gevolgen van de stropen te wijzen.

Josphine Ekiru bekeerde de stropers die haar wilden doden en bemiddelt nu ook tussen stammen die al generaties lang bloedige conflicten uitvechten.

En na decennia lang intensief samenwerken heeft **Richard Bonham** de bijnaam de blanke Masaï gekregen.

Alliedrie kennen ze de beweegredenen van de stropers maar al te goed, en net daardoor zijn ze erin geslaagd een positief alternatief te formuleren waar iedereen bij wint. De stropers, de Kenianen én de wereld.

Aflevering 4 - Irak

Dinsdag 8 maart

Langs de frontlijn © Filip Huygens

Sirwan Barzani © Filip Huygens

Basma Al-Dakhi © Filip Huygens

Chansa Shamdin © Filip Huygens

De strijd tegen I.S. is dé oorlog van onze tijd, een allesverslindende oorlog die als een zwart gat regio's en mensenlevens opslokt. Ook de levens van de Iraakse kleine helden, mensen die vast zitten in een tussenleven: de soldaten in hun loopgraven die doen denken aan de Eerste Wereldoorlog, en de vluchtelingen in de kampen waar ze onderdak gevonden hebben. Wanneer de camera's lopen, verklaren ze stoer dat ze vechten om hun land terug te krijgen. Maar 's avonds laat bekennen ze met een klein hartje dat ze bang zijn dat ze nooit meer terug kunnen.

De ploeg van *Kleine helden* reisde in het noorden van Irak langs de frontlinie met I.S. en vond er drie kleine helden.

Toen I.S. in 2014 Koerdistan aanviel, zat de rijke zakenman **Sirwan Barzani** op de Champs-Élysées in Parijs. Onmiddellijk nam hij zijn privéjet naar huis. Samen met zijn 150 strijders slaagde de generaal er uiteindelijk in de opmars van de extremisten naar de hoofdstad Erbil te stuiten.

Basma Al-Dakhi verzamelt gruwelijke getuigenissen van jezidi-meisjes en -vrouwen die erin geslaagd zijn te ontsnappen uit de handen van de I.S.-strijders, in de hoop dat die zich ooit in een rechtbank zullen moeten verantwoorden. Intussen helpt ze de vrouwen met hun moeizame herintegratie in de maatschappij.

En helemaal in haar eentje, hoog bovenop de Sinjar-berg, behandelt de moedige dokteres **Chansa Shamdin Ali** de zieken van Sinjar én gewonde strijders die van het front aangevoerd wordt. Of ze soms niet bang is? "*Ze krijgen me nooit in handen*", vertelt ze, met haar vinger rond de trekker van een Kalasjnikov die ze uitdagend onder haar kin gezet heeft.

Aflevering 5 - De Verenigde Staten

Dinsdag 15 maart

Graffiti voor Mike Brown jr. © Filip Huygens

Ericka Alston © Filip Huygens

Michael Brown Sr. © Filip Huygens

Pat Russo © Filip Huygens

In de buitenwijken van de Amerikaanse grootsteden broeit iets dat wij in Europa zelf ook maar al te goed kennen. De Brusselse concentratiewijken en de Parijse banlieues zie je daar in de vorm van echte ghetto's op de maat van steden. Jongeren groeien op zonder ouders en zonder toekomst. Ze zwerven maar wat rond door de straten, raken aan de drugs, en belanden daardoor al te makkelijk in de kleine en grotere criminaliteit. Vaak zijn ze al tienerouders wanneer ze achter de tralies belanden, kunnen ze vervolgens hun kinderen niet opvoeden... en dan herhaalt de hele cyclus zich.

Zowel bij ons als in de VS vervreemden die jongeren in sneltempo van een samenleving die geen plaats voor hen lijkt te hebben, een proces dat hand in hand gaat met een diepgeworteld gevoel van wantrouwen tegenover het symbool bij uitstek van die samenleving: de politie. Hun huidskleur verschilt, net als de achterliggende oorzaken van hun problemen, maar de problemen zelf lijken wel erg goed op elkaar.

Drie Amerikaanse kleine helden proberen uit alle macht die vicieuze cirkel te doorbreken.

In Baltimore bouwde **Ericka Alston**, zelf ooit een tienermoeder en drugsverslaafde, een wassalon uit tot een dagcentrum waarin ze kinderen opvangt die anders op straat zouden belanden. En ze helpt drugsverslaafden in een afkickcentrum.

Michael Brown Sr. Moest vier uur lang toekijken terwijl zijn zoon dood op straat lag, doodgeschoten door de politie. Hij probeert de jeugd van Ferguson, St.-Louis, nu uit alle macht te behoeden voor hetzelfde lot.

En in Brooklyn, New York, richtte **Pat Russo** een boksschool op die risicjongeren een positief doel geeft in het leven. O ja, Pat is blank. En een voormalige politiemann.

Kunnen wij iets opsteken van hun werk?

Aflevering 6 – Italië

Dinsdag 22 maart

Ignazio Cutrò. © Filip Huygens

Pino Maniaci © Filip Huygens

Maurizio Patriciello © Filip Huygens

© Filip Huygens

Onder het oppervlak van het mooie Italië dat je als toerist te zien krijgt, gebeuren dingen die het daglicht niet mogen zien. In de jaren tachtig bonden magistraten als Giovanni Falcone en Paolo Borsellino de strijd aan met de Cosa Nostra. Ze moesten het allebei bekopen met hun leven in 1992, toen hun wagens werden opgeblazen.

Dat was een keerpunt: de maffia ging ondergronds. In Sicilië hebben ze zich op het witwassen van zwart geld gestort, met louche bouwprojecten en frauduleuze biolabels die de plaats hebben ingenomen van de spectaculaire afrekeningen. In Napels heeft de Camorra intussen de afvalindustrie in handen. De plaatselijke bevolking betaalt de prijs. Het aantal kankergevallen is de voorbije twintig jaar met bijna de helft toegenomen. En toch. Als de maffia tegenwoordig minder sterk staat dan dertig jaar geleden, dan komt dat door de golf van publiek verzet die opstak in de jaren negentig en tweeduizend, na de moord op de rechters. De burgers van Italië pikken het niet meer.

De ploeg van *Kleine helden* wordt toegelaten in de beschermde cocon van **Ignazio Cutrò**, een Siciliaanse ondernemer in de bouwsector die weigert te zwichten voor de intimidatie van de maffia. Daardoor heeft hij zijn sociale leven moeten opgeven. Hij leeft nu onder permanente politiebescherming.

De Siciliaanse journalist **Pino Maniaci** richt op zijn eigen televisiezender dagelijks de spotlights op duistere zaken die het daglicht niet verdragen. Zijn hele familie helpt mee, terwijl de bedreigingen steeds angstaanjager worden.

En priester **Maurizio Patriciello** uit Napels vindt dat hij nu wel genoeg kankerdoden heeft begraven.

Aflevering 7 – Israël en Gaza

Dinsdag 29 maart

Leven in Gaza © Filip Huygens

Hasan Zeyada © Joris Vermost

Yehuda Shaul © Joris Vermost

Robi Damelin © Joris Vermost

Als er één regio is waar het dagelijkse leven heldenmoed vergt, dan is het Israël en Palestina wel. Twee volkeren slepen zich er intussen al meer dan een halve eeuw van oorlog naar conflict. Telkens weer nieuwe generaties groeien op met verhalen over de gehate vijand aan overkant, maar nooit met verhalen ván die overkant. In Gaza zijn Israëli's vogelvrij. In Israël zijn Palestijnen dan weer tweederangsburgers.

En hoe minder ze elkaar kennen, hoe radicaler de voorgestelde remedies en hoe groter het geweld. Als er ooit een oplossing komt voor dit conflict der conflicten, dan zal die bereikt moeten worden door iemand die erin slaagt de patstelling van cyclische bloedwraak te doorbreken. Een morele autoriteit die de moed vindt om beide partijen een spiegel voor te houden: "kijk eens, dit is wat we geworden zijn". Een inspirerende verzoeningsfiguur die de primaire wraakgevoelens overstijgt en op de overeenkomsten tussen beide volkeren wijst.

Of door veel zulke mensen. Veel kleine helden, in plaats van één grote. *Kleine helden* brengt het verhaal van drie van hen. De psycholoog **Hasan Zeyada** helpt de jeugd van Gaza omgaan met de trauma's van de voorbije oorlogen – velen van hen hebben er tussen 2008 en 2014 drie moeten ondergaan. Maar zelf is hij ook niet ongeschonden.

Yehuda Shaul zag tijdens zijn diensttijd voor het eerst met zijn eigen ogen hoe de Israëlische bezetting er in de praktijk aan toe gaat, en hoe de Palestijnse bevolking daaronder lijdt. Met zijn organisatie *Breaking the silence* verzamelt hij nu getuigenissen van andere ex-soldaten, om zo zijn landgenoten te confronteren met wat hij de smet op de joodse ziel van Israël noemt.

En **Robi Damelin** verloor in 2002 haar zoon. Vermoord door een Palestijnse sluipschutter. Terwijl haat de meest voor de hand liggende keuze was geweest, sloeg Robi een andere weg in. Sindsdien werkt ze voor de *Parents Circle* en brengt ze ouders bij elkaar die hun kinderen zijn verloren aan beide kanten van het conflict. Het leverde haar een opmerkelijke vriendschap op.

Aflevering 8 – Myanmar

Dinsdag 5 april

Een lijkwagen in Myanmar © Filip Huygens

Kyaw Thu © Filip Huygens

Kyaw Thuang © Filip Huygens

Phuy Phuy © Filip Huygens

Het ongerepte Myanmar leefde een halve eeuw onder een junta van generaals die lak hadden aan kapitalisme of communisme, maar zich alleen bezighielden met het leegplunderen van hun land onder het mom van een soort schijnnationalisme, terwijl China over hun schouder meekeek. Myanmar was een politiek laboratorium in een vacuüm van de geschiedenis. Een bijna Noord-Koreaanse of klein-Afrikaanse pariastaat.

Rudi Vranckx: *“Ik bezocht het land in de jaren negentig, tijdens de eerste voorzichtige stappen naar meer openheid. Een Kuifjes-dictatuur was het toen. Hoe zou het nu met die mensen gaan, vroeg ik me af, in dat land dat volop in de overgang naar democratie zit? Dat land tjokvol kleine helden? Zou de grote doorbraak er intussen gekomen zijn? En zouden zij er een rol in gespeeld hebben?”*

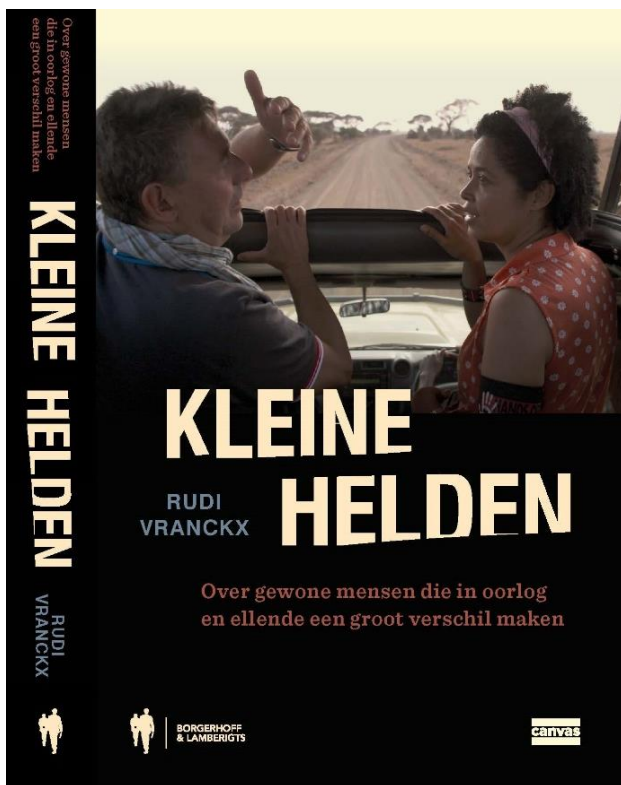
Eén van die kleine helden is steracteur **Kyaw Thu**. Hij zag zijn carrière gedwarsboomd door het regime toen hij weigerde nog langer propagandafilms te maken. In 2001 richtte hij de Free Funeral Service Society op, waarmee hij arme Myanmarezen de kans wil geven om hun dierbaren een degelijke begrafenis te geven, in plaats van de anonieme massaverbrandingen waar ze doorgaans voor moeten kiezen.

Sinds 2010 bevrijdde de in Thailand wonende Myanmarees **Kyaw Thuang**, de voorzitter van de Myanmar Association of Thailand, al duizend landgenoten die vastzitten in moderne slavernij. Hij doet dat enkel gewapend met een camera en een flinke dosis moed.

Toen bulldozers in 2011 hun familieplantage in de Sagaing-regio vernielden voor de exploitatie van een immense Chinees-Myanmarese kopermijn, vochten boerendochters **Thwet Thwet Win** en haar zus **Phuy Phuy** terug. Vandaag helpen deze ‘iron ladies’ andere boeren hun rechten te verdedigen wanneer die bedreigd worden door de expansiedrift van de mijnmagnaten.

Kleine helden

Het boek

Het boek *Kleine helden* sluit aan bij de gelijknamige televisiereeks en het online-project. Het is een meer persoonlijke neerslag van de zoektocht naar inspirerende mensen, op het ritme van de reizen die Rudi Vranckx en zijn ploeg gemaakt hebben: van de eerste in december 2014 naar Israël en de Palestijnse gebieden tot januari 2016, naar Myanmar. Het boek brengt extra duiding en analyse bij het verhaal van de kleine helden en sfeervolle anekdotes van Rudi's ploeg.

Rudi Vranckx: *“Dit boek is een nieuwe stap in mijn leven als reporter. Met het boek ‘De ontdekking van Congo’ heb ik een verhaal verteld op het snijpunt van geschiedenis en heden. Op andere momenten wou ik de kroniek schrijven van onze tijd. Met ‘Kleine helden’ wil ik nog iets anders doen: verhalen vertellen die ons meer inzicht geven in onze wereld.*”

Lezers verwachten van mij verhalen over oorlog en extremisme, maar er is zo veel meer conflictstof die onze wereld in zijn greep houdt. Daár zijn we nu naar op zoek gegaan.

Dit boek is ook het tastbare resultaat van een vruchtbare samenwerking. Na al die jaren sta ik er immers niet meer alleen voor. We zijn een groep geworden, de jongens die mee op pad trekken, maar ook m'n eigen kleine redactie in Brussel. Als een heuse start-up hebben we de kans gekregen om onze verbeelding los de laten op de journalistiek, sociale media en documentaires. Ik noem het graag onze eigen kleine spaceshuttle op ontdekkingsreis. Zonder al te veel structuur en met veel instant overleg doen we waar we goed in zijn. Dat is het geheim. Dat, en de som der delen die altijd meer is. Wie ergens goed in is, moet een kans krijgen om te groeien. Daarvan is dit boek een van de tastbare resultaten, net als de documentaires. “

Kleine Helden – Over gewone mensen die in oorlog en ellende een groot verschil maken.

Vanaf 23 februari in de boekhandel.

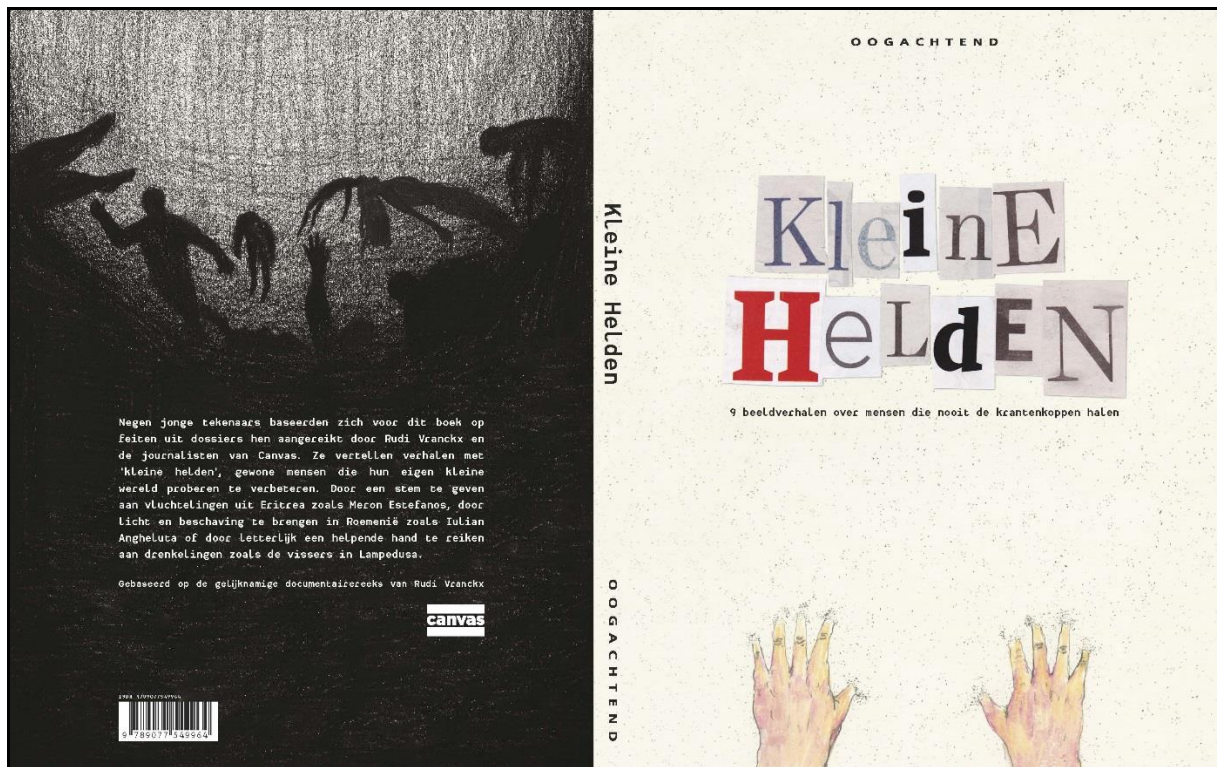
Een uitgave van Borgerhoff & Lamberigts in samenwerking met Canvas

Meer informatie:

Wim De Bock
 Borgerhoff
Wim@borgerhoff-lamberigts.be
 0472 89 30 53

Kleine helden

Het beeldverhaal

Terwijl het boek *Kleine helden* en de tv-reeks rechtstreeks met elkaar verbonden zijn en het product zijn van dezelfde reizen, brengt het gelijknamige beeldverhaal een andere benadering, in samenwerking met de LUCA School of Arts. Veelbelovende studenten van de afdeling Beeldverhaal lieten zich inspireren door de research van de Vranckx-redactie. Het resultaat is een bundeling van negen persoonlijke beeldverhalen over onbekende, kleine helden die ook worden tentoongesteld in LUCA.

Jan Vleugels, Vranckx-redacteur en coördinator van het project: *“Een beeldverhaal geïnspireerd op een documentaire reeks? Het begon met een wild idee van Rudi: kunnen we de thema’s die wij in onze tv-documentaires onderzoeken en ontdekken, ook op een andere manier laten vertellen, door jonge creatieve mensen. We doen dat al een tijdje met Vranckx en de Nomaden, jonge reporters die van over de hele wereld reportages maken voor online of tv. Een andere en nieuwere vorm is de stripjournalistiek (graphic journalism): de realiteit vertellen en verbeelden op papier, met een potlood of penseel.*

Daarop zijn we naar de LUCA School of Arts in Brussel gestapt met het idee om samen te werken aan een experiment: wij lieten de Bachelorstudenten uit de richting Beeldverhaal onze research-dossiers lezen. Daaruit haalden zij dan thema’s en inspiratie om een journalistiek beeldverhaal te maken.”

Johan Stuyck, coördinator Beeldverhaal aan de LUCA School of Arts: *“Joe Sacco, een gediplomeerd journalist, ruilde zijn pen voor een tekenpen en bracht in de jaren negentig verslag uit van de oorlogen in Palestina en Gaza. Hij reisde ook naar Sarajevo en klaagde de politieke onmacht en de slecht geplande militaire operaties van de VN aan tijdens het conflict in Bosnië. Rudi Vranckx noemt Sacco’s werk ‘slow journalism’, een combinatie van strips en journalistiek.*

Net zoals Rudi raken ook meer en meer tekenaars geboeid door deze vorm van beeldverhalen. De studenten Beeldverhaal in Sint-Lukas Brussel baseerden zich voor dit boek op feiten uit de dossiers hen aangereikt door de journalisten van Canvas maar ze maakten geen realistisch verslag. Ze vertellen een fictief verhaal met echte helden. Kleine helden. Sterfelijk ook omdat het gewone mensen zijn die elk hun eigen kleine wereld proberen te verbeteren.

Zoals het samengesteld woord 'beeldverhaal' zegt, leren de studenten zowel hun grafische als hun narratieve vaardigheden te ontplooien. In de ateliers illustratie, strip, tekenen en media verdiepen ze zich in tekentechnische aspecten en leren ze nieuwe technologieën toepassen voor gedrukte of digitale media. Daarnaast bekwamen ze zich in het atelier schrijven in verschillende verteltechnieken om hun eigen verhaal op een persoonlijke manier te vertellen.

De praktijkateliers worden aangevuld met specifieke theorievakken zoals stripanalyse, stripgeschiedenis, storytelling en letterkunde. Dit maakt het traject Beeldverhaal op de campus Sint-Lukas uniek in Vlaanderen én daarbuiten. Want Brussel, nog steeds het mekka van het beeldverhaal, oefent een grote aantrekkingskracht uit op jongeren uit heel de wereld die hun teken- en verteltalent willen ontwikkelen.

Daarom stimuleren we onze studenten om verder te kijken dan de eigen taalgrenzen. En als dat ergens kan, dan is het wel in een discipline die verbeelding in werkelijkheid kan omzetten. Of zoals in dit boek, werkelijkheid in verbeelding."

Kleine Helden – 9 beeldverhalen over mensen die nooit de krantenkoppen halen.

Geïnspireerd door de documentaire reeks Kleine helden, Canvas 2016.

Uitgegeven door Oogachtend in samenwerking met Canvas, met dank aan Johan Stuyck en de studenten van LUCA School of Arts, Brussel.

Meer informatie:

Johan Stuyck
Uitgeverij Oogachtend
Johan.stuyck@oogachtend.be
0476 20 45 98

Perscontact

MEER INFORMATIE

Anne Stroobants, perscoördinator Canvas - tel. 02 741 51 63 - anne.stroobants@vrt.be

INTERVIEWS

interviews@vrt.be

PERSPORTAAL

Persfoto's zijn beschikbaar op het [Persportaal](http://pers.vrt.be) van VRT Communicatie: <http://pers.vrt.be>
Geert Van Hoeymissen - Fotoredacteur Canvas - 02 741 35 59 -
geert.vanhoeymissen@vrt.be

Meer info in de Canvas-pressroom:
<http://communicatie.canvas.be>